

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/43/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200820
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824200820.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých: mal. A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času C. D. E. F. G. D., D. X, D., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny B. H. I., H. J. X, B. H. I., za účasti rodičov J. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom D. XXX/X, B., o zrušenie výchovného opatrenia a o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

- Súd zrušuje výchovné opatrenie nariadené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/150/2023-38 zo dňa 14.12.2023.
- Nariaďuje ústavnú starostlivosť u maloletej A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v C. D. E. F. G. D., D. X, D..
- Rodičia sú povinní platiť výživné na maloleté dieťa každý z nich vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 30.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet C. D. E. F. G. D., počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu ÚPSVaR, Vranov nad Topľou začal tunajší súd uznesením č.k. 8P/43/2024-9 zo dňa 28.05.2024 bez návrhu konanie o zrušenie výchovného opatrenia a o nariadenie ústavnej starostlivosti. Z podania úradu práce vyplýva, že rodičmi maloletej A. sú J. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom B., D. XXX/X. Maloletá A. bola od narodenia hospitalizovaná v rôznych zdravotníckych zariadeniach pre vrodenú vývojovú vadu - rázštep pery a podnebia. Nakoľko nebolo v možnostiach a schopnostiach rodičov poskytovať dieťaťu potrebnú starostlivosť v prirodzenom rodinnom prostredí bola maloletá A. neodkladným opatrením umiestnená v Centre pre deti a rodiny D., D. X na základe uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/4/2023 zo dňa 17.01.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť 09.02.2023 a vykonateľnosť 17.01.2023. Zdravotný stav dieťaťa si vyžaduje 24 - hodinovú starostlivosť kvalifikovaným personálom a umiestnenie v špecializovanej samostatnej skupine centra. Maloleté dieťa je kŕmené cez nasogastrickú sondu, nakoľko nevie piť z fľaše. Zdravotný stav je toho času stabilizovaný. Dieťa je vedené v endokrinologickej, ORL, očnej, neurologickej, kardiologickej, ortopedickej, kožnej, gastroenterologickej a neurologickej ambulancii. Rodičia od prijatia maloleté dieťa v centre navštevujú a telefonicky sa o neho zaujímajú. Uvedomujú si, že toho času nie je v ich schopnostiach a možnostiach poskytovať maloletej potrebnú starostlivosť vzhľadom na jej zdravotný stav. Maloletej chcú poskytovať osobnú starostlivosť, avšak až po absolvovaní potrebného operačného zákroku, nakoľko by toho času mohlo byť zdravie maloletého dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí vážne ohrozené. Rodičia neovládajú úkony spojené so starostlivosťou o dieťa s takouto vadou. Keďže rodičia nemohli maloleté dieťa prevziať do svojej osobnej starostlivosti Okresný súd Vranov nad Topľou vydal rozsudok sp. zn. 8P/63/2023 zo dňa 13.06.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť 23.06.2023, ktorým uložil maloletej výchovné opatrenie vo forme pobytu v Centre pre deti a rodiny D., D. X na dobu

najdlhšie šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Dňa 14.12.2023 Okresný súd Vranov nad Topľou opakovane uložil maloletej A. A. výchovné opatrenie formou pobytu v Centre rozsudkom sp. zn. 8P/150/2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.02.2024 z dôvodu, že maloleťá v tom čase stále nepodstúpila operačný zákrok rúžštetu pery a horného podnebia. Rodičia maloletej A. A. obývajú domácnosť, ktorú tvoria dve izby bez sociálneho zariadenia. V domácnosti je prívod vody a elektriny, vykurejú pieckou na tuhé palivo. Jedna miestnosť slúži ako izba na spanie, ktorá je zariadená posteľou, v tejto miestnosti sa nachádza aj chladnička a práčka. Druhá miestnosť slúži ako izba na spanie a kuchyňa zároveň. V tejto izbe sa nachádza malá kuchynská linka, stôl, rozťahovací gauč, piecka na tuhé palivo a televízia. Sociálne zariadenie nie je súčasťou domácnosti. Rodina sa snaží v domácnosti udržiavať poriadok a čistotu. Rodičia vychovávajú ich päť maloletých detí H. B., nar. XX.XX.XXXX, K. B., nar. XX.XX.XXXX, L. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorým poskytujú starostlivosť podľa svojich schopností a možností. Od pediatra orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately neobdržal hlásenie vo veci zanedbávania zdravotnej starostlivosti maloletých detí. Matka maloletých detí poberá rodičovský príspevok na maloletého B. v sume 345,20 eur mesačne. Otec poberá na všetky maloleté deti prídavky v sume 300 eur mesačne. Toho času nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa návrat do prirodzeného rodinného prostredia a to kvôli vývojovej vade. Dieťa by mohlo byť v domácnosti biologickej rodiny ohrozené na živote a zdraví, nakoľko rodičia neovládajú úkony spojené so starostlivosťou o takto zdravotne znevýhodnené maloleté dieťa.

2. Rodičia s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasili.

3. Kolízny opatrovník doporučil nariadiť u maloletej ústavnú starostlivosť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to podnetom a správou ÚPSVaR, Vranov nad Topľou, správou kolízneho opatrovníka, správou Centra pre deti a rodiny D., pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8P/63/2023, 8P/150/2023 a zistil tento skutkový stav veci:

5. Tunajší súd rozsudkom č. k. 8P/63/2023 - 32 zo dňa 13.06.2023 uložil maloletej A. A. B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie vo forme pobytu v C. D. E. F. G. D., D. X, D., na obdobie najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.06.2023. Rozsudkom č.k. 8P/150/2023-38 zo dňa 14.12.2023 bolo maloletej A. A. B. opakovane uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu v Centre pre deti a rodiny D., najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Právoplatnosť rozhodnutia nastala dňom 09.02.2024.

6. Matka vo výpovedi uviedla, že o mal. dcérku sa riadne zaujímajú. Naposledy ju boli navštíviť asi pred mesiacom, strávili pri nej asi hodinu. Ináč sa o jej zdravotný stav, o jej vývoj, zaujímajú telefonicky. Podľa ich informácií dcérka má nejaký bacil v ústnej dutine a preto nemôže podstúpiť operačný zákrok, ktorý je nevyhnutný. Okrem tejto maloletej dcéry sa rodičia spoločne starajú o 5 maloletých detí, z toho 3 sú školopovinné. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku a sú im vyplácané aj prídavky na deti. Čo sa týka výdavkov, za elektrinu uhrádzajú 50€ mesačne, za vodu 15€ a majú tiež bežné výdavky na zabezpečenie stravy, ošatenia, hygienických potrieb a potrieb pre deti do školy.

7. Otec potvrdil skutočnosti uvádzané jeho manželkou. On sa snaží brigádnicke si privyrobiť, vykonáva práce pri betonových plochách.

8. Centrum pre deti a rodiny D. v písomnej správe uviedlo, že zdravotný stav dieťaťa vyžaduje 24 hodinovú ošetrovateľskú starostlivosť kvalifikovaným personálom a umiestnenie v špecializovanej samostatnej skupine CDR. Vzhľadom na rúžštet horného pery, dieťa nedokáže jesť cez fľašu. Stravu prijíma cez nasogastrickú sondu. Má rada spoločnosť dospelých osôb a náruč. Biologická rodina má o dieťa záujem a počas vyhodnocovacieho obdobia sa pravidelne telefonicky informovala o jeho stave. Počas sledovaného obdobia bola chorá, plánovaná je operácia VVCH obojstranný rúžštet pery a podnebia. Počas pobytu mal. A. A. v zariadení evidujú záujem zo strany rodičov, hlavne formou telefonátov, posledný telefonát ku dňu 10.06.2024 a návštevu ku dňu 24.04.2024. Vyjadrili sa, že o mal. dieťa majú záujem, chcú, aby po absolvovaní plastickej operácie a úprave zdravotného stavu bolo zverené do ich starostlivosti a bola mu poskytovaná opatera v biologickej rodine. Odborný tím pravidelne prehodnocuje možnosti umiestnenia dieťaťa v biologickej rodine, príp. v profesionálnej náhradnej rodine. V súčasnosti usudzujú, že si zdravotný stav mal. A. A. vyžaduje 24-hodinovú ošetrovateľskú starostlivosť, ktorú toho času nie je možné zabezpečiť a poskytovať v profesionálnej náhradnej rodine

ani v jej biologickej rodine. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam je v súčasnosti dôvodné, aby bola maloletá umiestnená v CDR D. na špecializovanej samostatnej skupine s ošetrovateľskou starostlivosťou, kde jej je poskytovaná odborná ošetrovateľská starostlivosť a sú jej uspokojované všetky bio-psycho-sociálne potreby.

9. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou matka J. B. nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vyradená bola dňa 29.10.2023 z dôvodu narodenia dieťaťa. Otec A. B. je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 12.04.2023 až doposiaľ.

10. Podľa §37 ods. 7, 8 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

11. Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. V zmysle § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 62 ods. 1 – 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 81 ods. 1,2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že v zmysle § 37 Zákona o rodine je potrebné uložené výchovné opatrenie- pobyt maloletej v zariadení zrušiť, keďže jeho ďalšie trvanie nie je účelné.

Zdravotný stav maloletého dieťaťa sa za obdobie realizovania výchovných opatrení nezmenil do tej miery, aby rodičia mohli prevziať osobnú starostlivosť o maloletú dcéru. Maloletá zatiaľ neabsolvovala potrebný operačný zákrok a jej zdravotný stav vyžaduje 24 hodinovú zdravotnú starostlivosť. Výživa dieťaťa je zabezpečovaná cez nasogastrickú sondu. Rodičia, hoci o dcéru prejavujú záujem a sú ochotní do budúcnosti sa o ňu starať, aktuálne nie sú schopní zabezpečiť výchovu a výživu maloletej A. A. bez ohrozenia jej života, zdravia. S poukazom na zistený skutočný stav súd mal za potvrdené, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v najlepšom záujme maloletej. V zmysle § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine rodičom v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka a to zdravotný stav ich dcéry vyžadujúci odbornú ošetrovateľskú starostlivosť. S prihliadnutím na uvedené súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny D..

17. Rodičia majú zákonnú povinnosť podieľať sa na zabezpečení výživy ich maloletého dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o výške výživného zohľadnil sociálnu, finančnú situáciu rodičov, počet ich vyživovacích povinností a zaviazal matku aj otca na platenie výživného aspoň v minimálnej výške, t.j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa, čo v súčasnosti činí 36,80 eur mesačne na jedno dieťa. Takéto výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje zárobkové a majetkové pomery a určenie výživného pod túto hranicu nie je možné. Súd určil obom rodičom minimálne výživné, nakoľko matka je len poberateľkou rodičovského príspevku a otec hoci si brigádnicke privyrába, musí z toho príjmu zabezpečiť chod domácnosti jeho rodiny a výživu, výchovu 5 maloletých detí. Zohľadnená bola tiež skutočnosť, že rodičia vynakladajú finančné prostriedky na cestu za maloletou A. A., aby s ňou udržiavali osobný kontakt potrebný pre prevzatie dcéry do osobnej starostlivosti v budúcnosti. Rodičia sú povinní minimálne výživné platiť na účet zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať, teda na účet C. D. E. F. G. D., D. X, D..

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.